

Werkwijze Structurele Effecten Omgevingswet

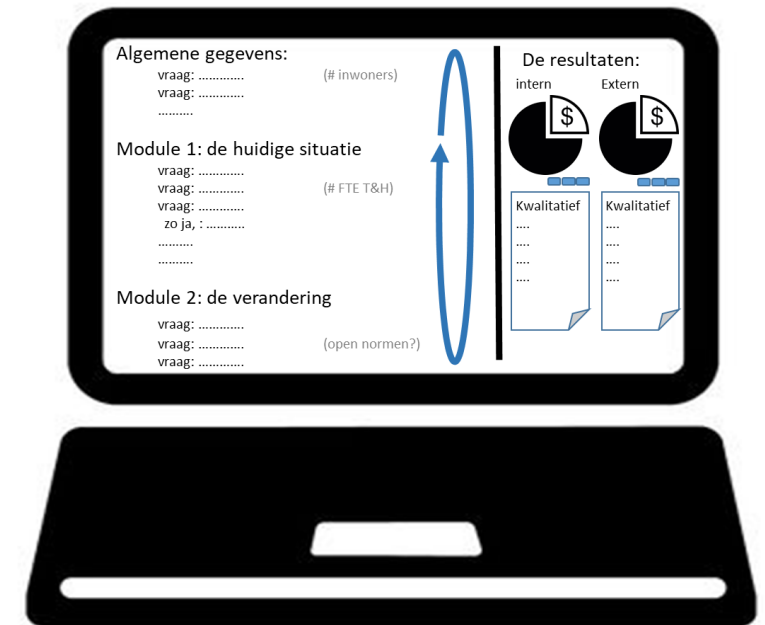
FAMO bijeenkomst 6 November

VNG: Paul Huigens

Adlasz: Roel van den Bersselaar

Agenda

- **Introductie & achtergrond**
- **De werkwijze: drie sessies**
- **De praktijk**

Introductie: Omgevingswet

- a) Grote wetgevingsoperatie in het fysieke domein
- b) Technologie-aanpassing in de ondersteunende producten
- c) Veranderingen in de werkwijze en veel meer lokale beleidsvrijheid
- d) Invoeren 1-1-2022, transitie tot 2029, aanvullingssporen en Wkb

Impact?

1) Bedrijfsvoering	(teams, kosten)
2) Leges	(verandering, eigen beleidskeuzes)
3) Gemeentefonds?	(beheerkosten gemeenschappelijke technologie)

Introductie: Werkwijze structurele effecten

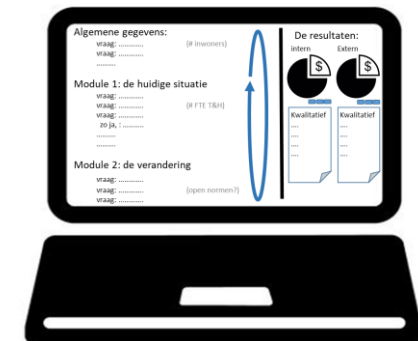
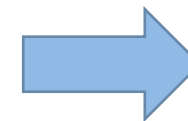
“Wat zou het straks structureel gaan kosten?”

- (Te?) complex, (te)veel variabelen -> keuzes maken

Uiteindelijke doel: Het ondersteunen van de strategische besluitvorming op lokaal niveau ten aanzien van het invoeren van de Omgevingswet.

- > *Het op gang brengen van de dialoog*
- > *Een proces*
- > *Een ondersteunend hulpmiddel*

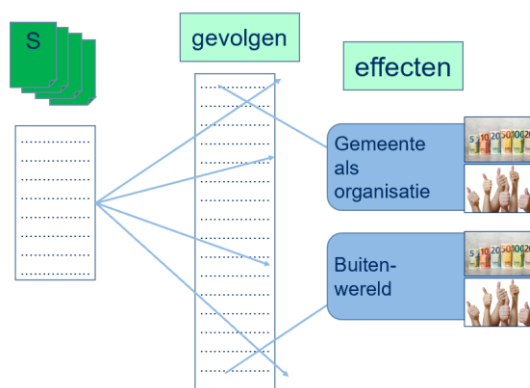
Introductie: Werkwijze Structurele effecten

- Wat biedt deze werkwijze?
 - Een denkkader / werkwijze voor het beredeneren van de structurele effecten van de stelselwijziging

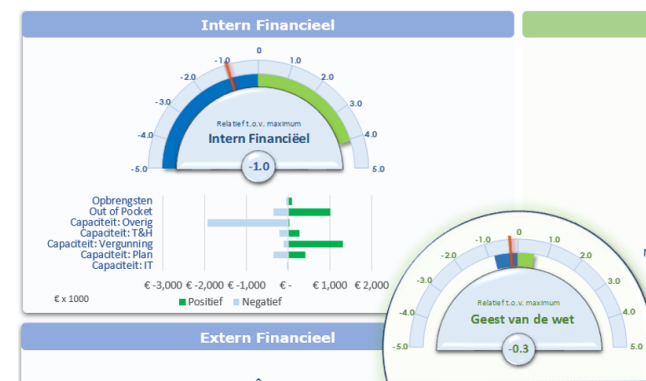
1. Begrijpen

2. Beredeneren

3. Berekenen

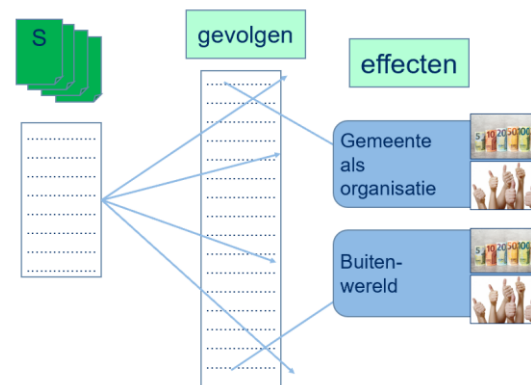
De werkwijze

1. Kennisniveau op orde
2. Oorzaken en gevolgen en effecten (leren) beredeneren
3. Selectie keuzes- en effecten kwantificeren

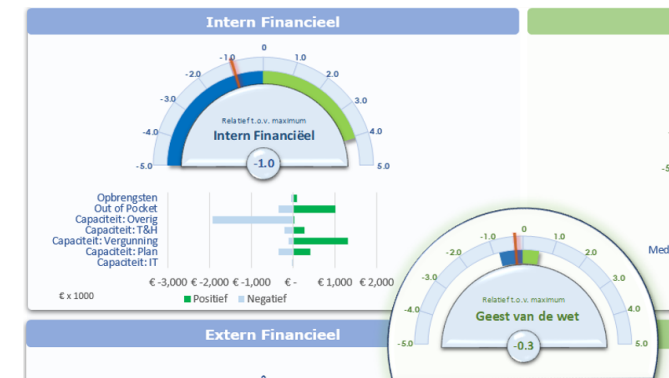
1. Begrijpen

2. Beredeneren

3. Berekenen

1 Begrijpen – Kennisniveau op orde

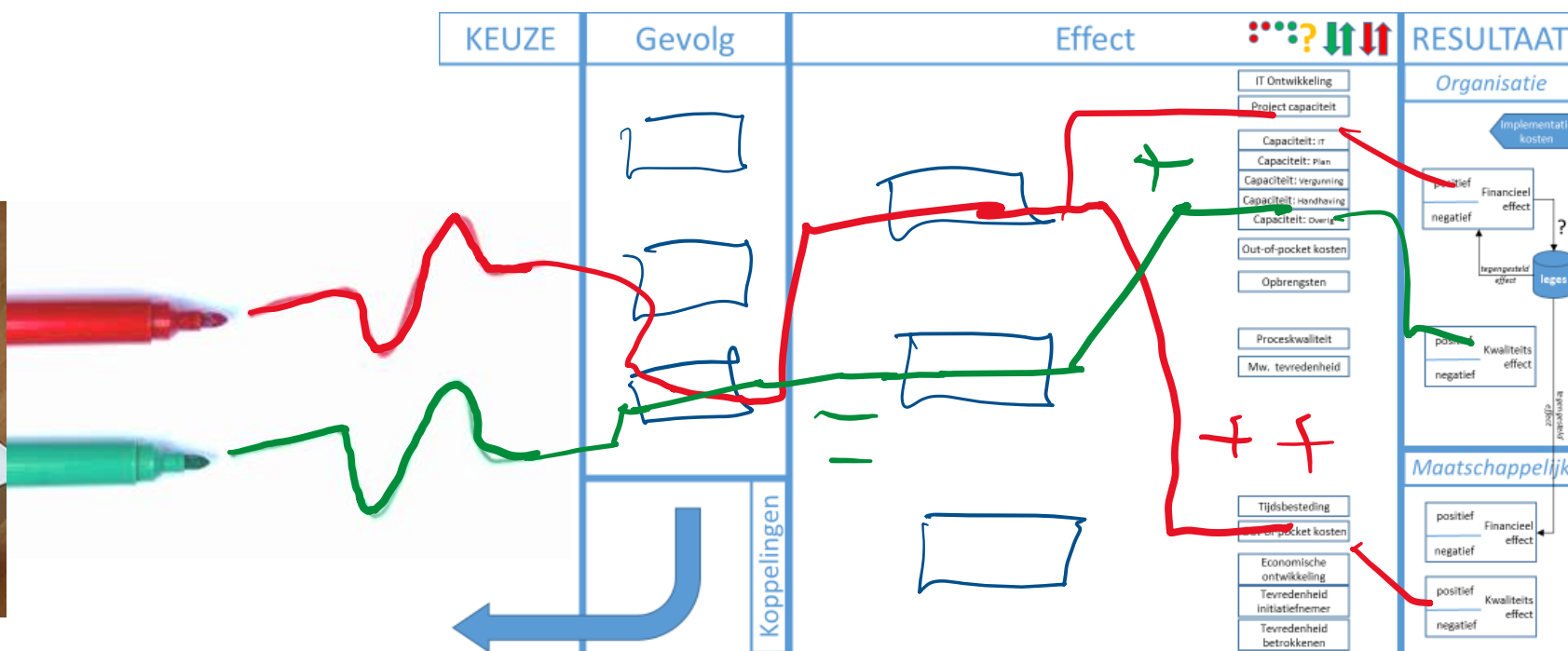
- **Algemeen:**
Stelselwijziging / Veranderingen / Doelstellingen / Data / etc.
- **3 Perspectieven die keuze beïnvloeden en (structureel) effect hebben**
 - Wet
 - Spiekbriefjes
 - Techniek
 - DSO
 - Gemeentelijke organisatie
- **Pragmatiek Transitiefase**
 - Hoe ga je de verandering door?
 - (Roadmap, Minimumlijstje,)

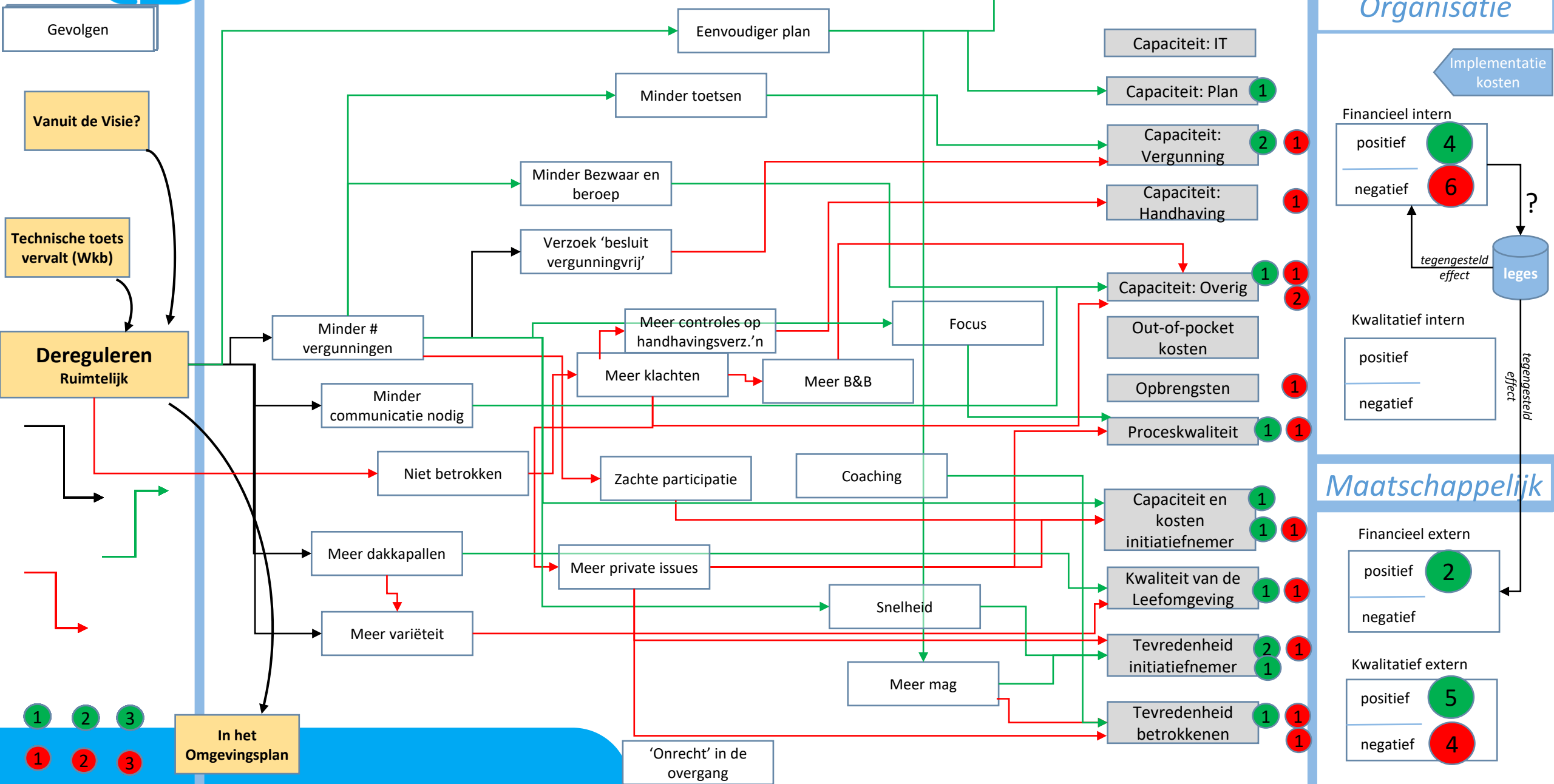
Waar wil je naartoe?
Strategie: ambitie/visie

2 – Beredeneren: Keuze- en effectenschema's

Werksessie – Keuze- en effectenschema's.
Doel: De model logica begrijpen en toepassen

3 – Berekenen: effecten inzichtelijk in de rekentool

• 3. Werksessie – Effectenmodel

Doel: De logica zelf toepassen en de effecten van je keuzes in beeld brengen

• Huiswerk vooraf

Relevante kerngegevens gemeente inzichtelijk

Doel: Effectief kunnen werken met het Effectenmodel

Stap 1: Uw gemeente vandaag

Het werkaanbod in uw gemeente: alle gegevens ten aanzien van de Omgevingswet ...

De inrichting van het werk:

Beschikbare Capaciteit (in FTE's)

Gemiddelde tijdsbestedingen voor een aantal activiteiten (vóór inwerkingtreding van de Stelselwijziging!)

Stap 2: Uw gemeente morgenochtend

Stap 3: De inrichtingskeuzes voor uw gemeente - morgenmiddag

Instrument: Omgevingsplan

Spiekbrieffe

De Bruidsschat

Bruidsschat regels ongewijzigd overnemen, of lokaal maken?

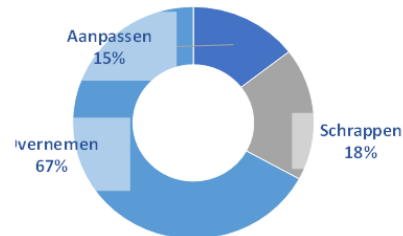
Overnemen

Lokaal maken

Bruidsschat regels lokaal maken door aanpassen of door schrappen?

Aanpassen

Schrappen

Bij de effecten ten aanzien van de Bruidsschat keuzes zijn ook een aantal aannames gedaan:

Activiteiten: waar op te nemen?

Het aantal te regelen activiteiten is niet voor elke gemeente hetzelfde. We zijn uitgegaan van een aanname van

80 activiteiten

wijzig:

Omgevingsplan vs verordening vs niet regelen

Via omgevingsplan

Verordeningen

Helemaal niet

Niet (32)
40%

'Morgenmiddag' voor gemeente Aa en Hunze

Intern

VNG

Maatschappelijk

Detail 1 Detail 2 Detail 3 Detail 4 Detail 5 Fullscreen

Scenarios

Controls

Bewaar scenario

Kies scenario

RESET

De praktijk

Wat:

- 2 of 3 werksessies van max 3 uur
- Kerngegevens voor rekentool op maat
- Online vragenlijst voor 'begrijpen' van 20-30 minuten

Met wie?

- Programmameteam Omgevingswet
- Ruimtelijke ordening / Planvorming
- Finance en Control
- Vergunning, toezicht en handhaving
- Juridisch

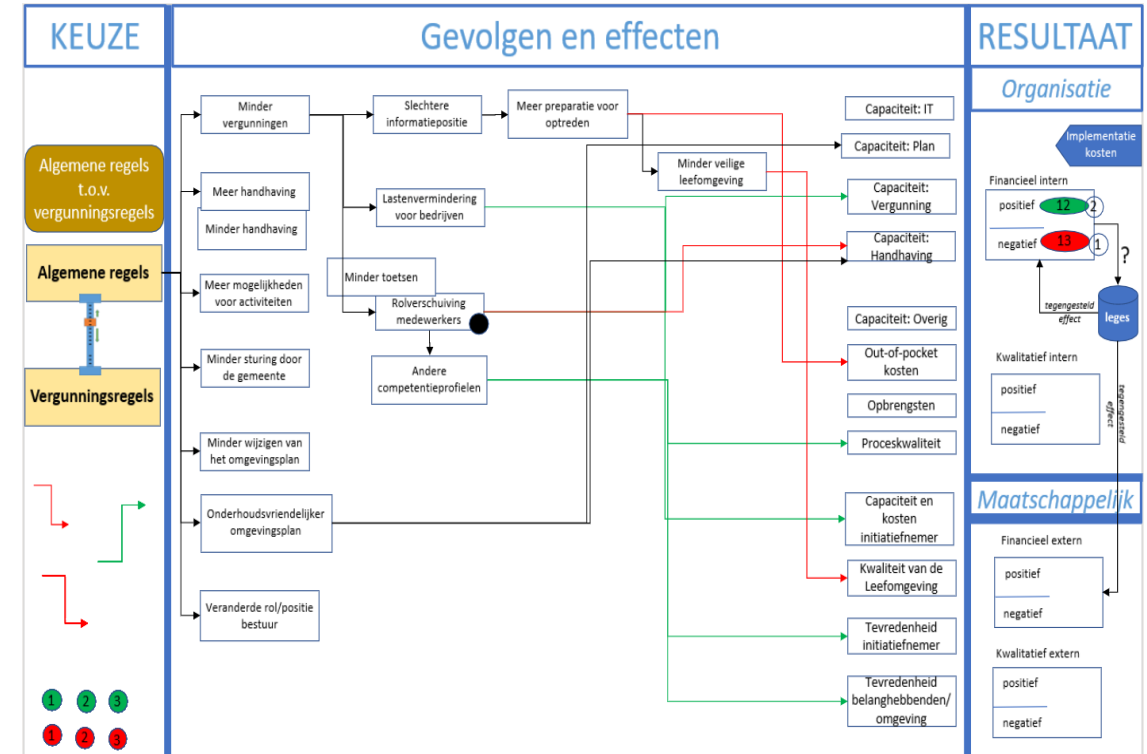
Resultaat online vragenlijst begrijpen

Onderwerp	Goed	Gem	Matig	Onderwerp	Goed	Gem	Matig
1. Stelselwijziging als geheel	X			11. <u>Roadmap</u>			X
2. Doel van de Wet	X			12. Ontwerp vragen omgevingsplan		X	
3. Hoofdonderdelen stelselwijziging		X		13. Minimale acties invoering			X
4. Belangrijke data invoering wet	X			14. Ambitie en visie gemeente			X
5. Samenwerking	X			15. Keten: rijk, provincie, <u>wschap</u>		X	
6. Participatie en maatwerk		X		16. Partners: OD, VR, GGD		X	
7. Kerninstrumenten		X		17. Integraal werken gemeente	X		
8. Bruidsschat		X		18. Gem. keuzes implementatie		X	
9. DSO/landelijke voorziening		X		19. Wat je overkomt		X	
10. Spiekbriefjes			X	20. Financieel op je afkomt			X

- Containerbegrippen
- Zelfde vlieghoogte belangrijk

Attentiepunten

- Kies vooraf een onderwerp, zodat deelnemers zich kunnen voorbereiden
- Gericht op eindsituatie (Structureel effectenmodel)
- Bepaal je doel.
 - Algemeen inzicht? Kies extreem
 - Toetsen keuze? Brede blik belangrijk
- Verschil gevolg en effect
“Wat gebeurt leidt tot”
- Bedenk wie binnen de organisatie als facilitator op zou kunnen treden

Hoezo morgenmiddag?

Vandaag

- Huidige situatie
- Basis voor berekening effecten
- Eigen gegevens

Morgenvroeg

- Effecten per ingangsdatum
- Geen keuzes

Morgenmiddag

- Eindsituatie
- Keuzemogelijkheden
- Effecten op basis van keuzemogelijkheden
- Kwantitatief en kwalitatief

Dialogmodel
Structurele Effecten Omgevingswet V0c99

i Stap 1: *Vandaag* - Huidige situatie

i Stap 2: *Morgenochtend* - Keuzevrije effecten

i Stap 3: *Morgenmiddag* - Inrichtingskeuzes

Het Leges-effect

Wat zit er nu in de tool?

- 8 keuzes
- (aanpasbare) aannames
- Dashboard met plussen en minnen

Keuze-effecten: Omgevingsplan

- a) Hoe activiteiten regelen (1)? Binnen of buiten het omgevingsplan (of helemaal niet)?
- b) Hoe activiteiten regelen (2)? Met algemene of beoordelingsregels?
- c) Gedetailleerdheid van het omgevingsplan

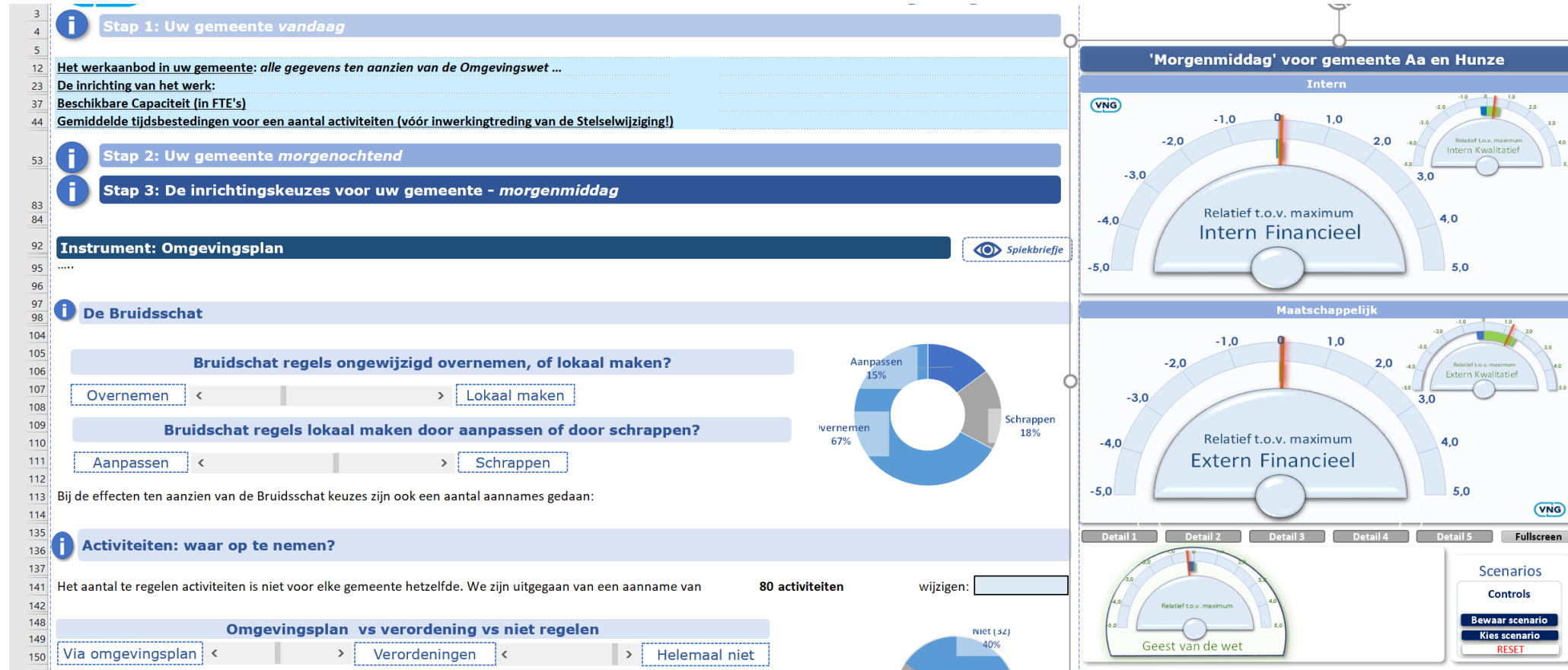
Keuze-effecten: Omgevingsvergunning

- a) Standaard verlengen met 6 weken
- b) Vooroverleg intensiveren

Keuzes bruidsschat

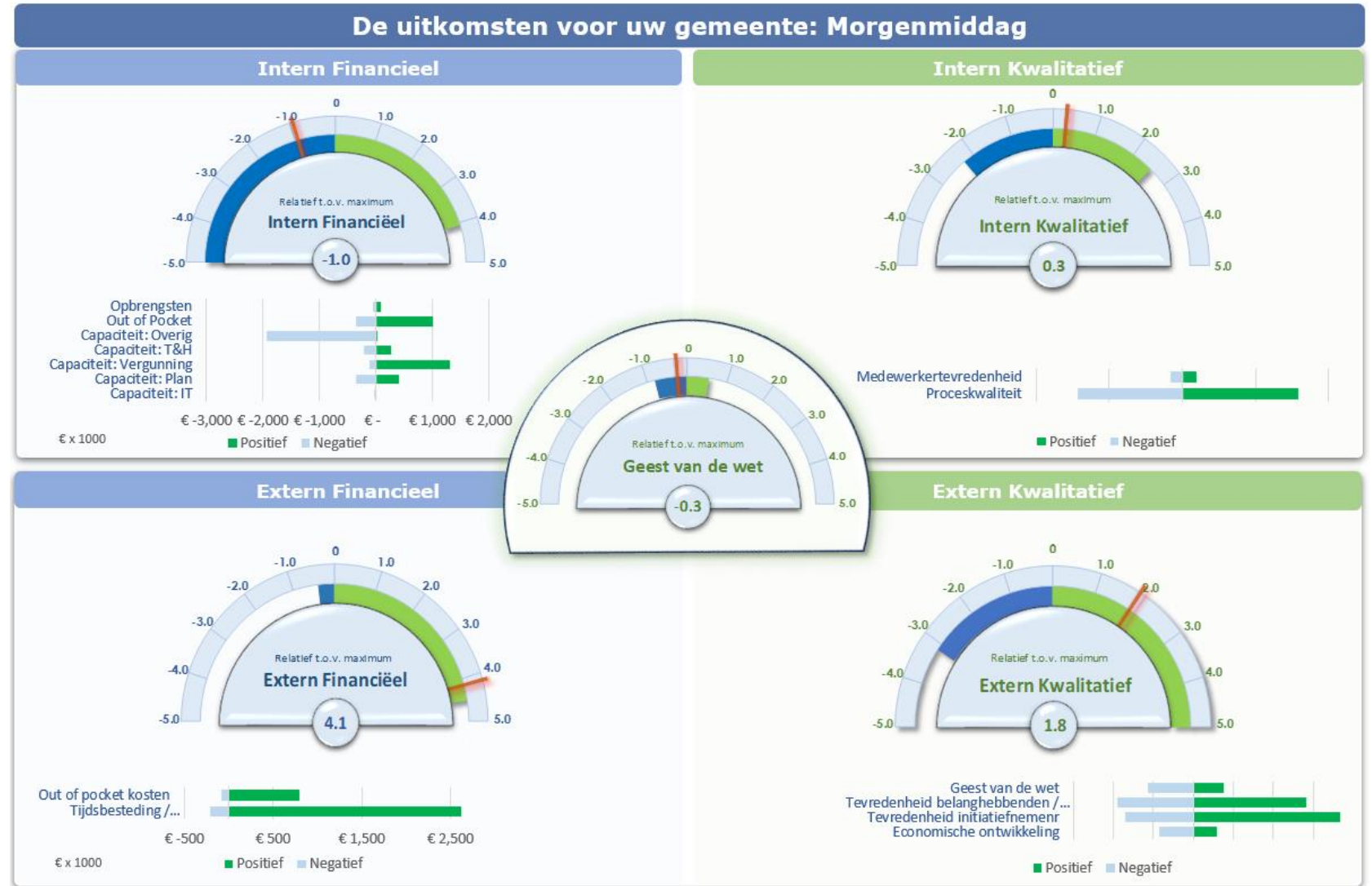
Geen of beperkte keuze, wel effect:

- a) Beheerkosten DSO-LV
- b) De bruidsschat per 1/1/'22

Resultaat:

- Vijfpuntsschaal, bedragen mogelijk
- Resultaten op totaal en per effect
- Garbage in = garbage out!
- Doorontwikkeling
- Onder de motorkap

- Eenvoudig toepasbaar
- Multidisciplinaire aanpak
- Zicht op eerder niet bekende gevolgen en effecten
- Handvatten
- Richtinggevend financieel
- Gemeentespecifiek te maken
- Helpt bij zicht op omvang
Omgevingstraject en urgentie op tijdige actie op invoering

- Geen (direct) begrotingseffect zichtbaar
- Rekentool meer voor P&C collega's
- Niet nagedacht over vervolg
- Kennis vereist voor benutten mogelijkheden 'onder de motorkap'
- Uitkomsten worden als leidend gezien
Het is een middel, geen doel op zich!

Vragen / opmerkingen?